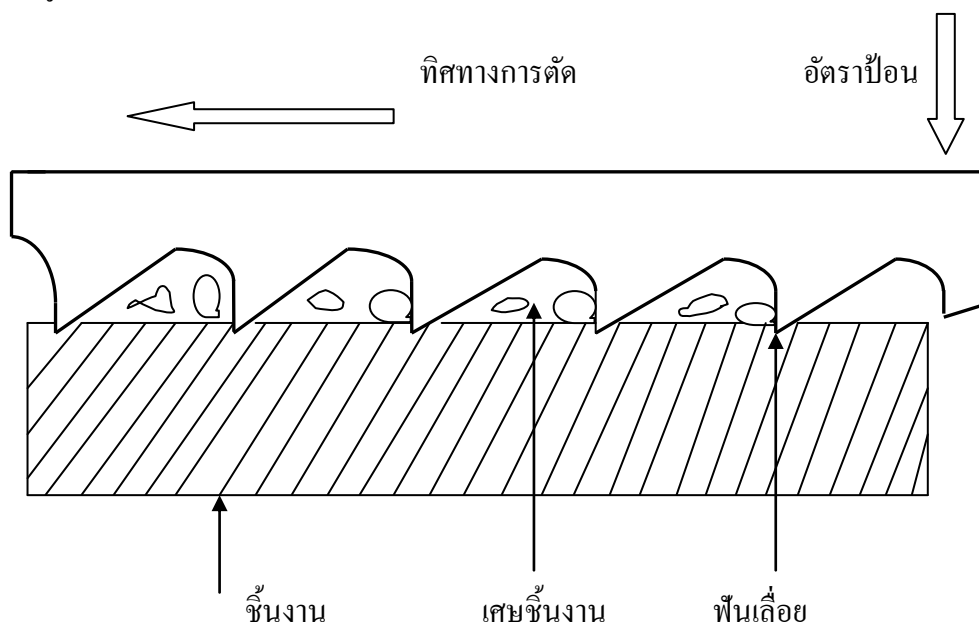

บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ใบเลื่อย (Saw Blade)

การเลื่อย หมายถึง การตัดวัสดุออกด้วยใบเลื่อยที่มีคมตัดขนาดเล็กกล้ายคมตัดของสกัด จำนวนมาก เรียงแถวเป็นระเบียบ คมตัดของใบเลื่อยเหล่านี้จะเลื่อนกั๊ดขึ้นงานพร้อม ๆ กัน ทีละหลาย ๆ ฟัน พร้อมกัน ดังรูปที่ 2.1

รูปที่ 2.1 ลักษณะของการเลื่อย

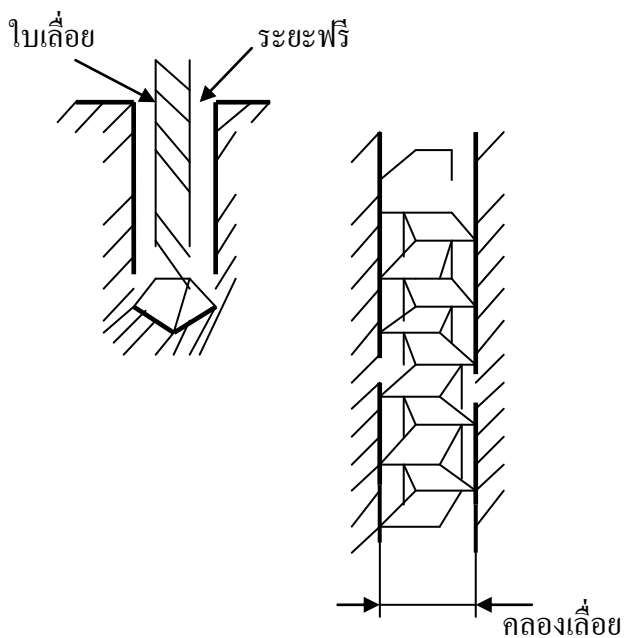
ทิศทางการตัดเนื่องการทำงานของคมเลื่อยประกอบด้วยทิศทางที่สำคัญ 2 ทิศ ได้แก่ ทิศทางการกดลงและทิศทางการดันไป ดูตามลูกศร ทิศทางทั้ง 2 เป็นตัวทำให้เกิดการตัดเฉือนขึ้น แรงที่กระทำ การกดและการดันจะต้องสัมพันธ์กัน ถ้าแรงใดมากเกินไปหรือฝืนอาจจะทำให้ใบเลื่อยหักได้

2.2 คลองเลื่อย (Free Cutting Action)

คลองเลื่อย คือ ความกว้างของร่องบนวัสดุงาน หลังจากที่มีการตัดเฉือน ปกติคลองเลื่อยจะมีขนาด ความหนามากกว่าใบเลื่อย ทั้งนี้ ถ้าไม่มีคลองเลื่อย ขณะทำการเลื่อยใบเลื่อยก็จะติด ซึ่งเป็นสาเหตุ หนึ่งที่ทำให้ใบเลื่อยหักลักษณะของช่องตัดเพื่อ หรือ คลองเลื่อย (Free Cutting Action) ที่นิยมใช้ กันทั่วไปมี 3 แบบ ดังนี้ [11]

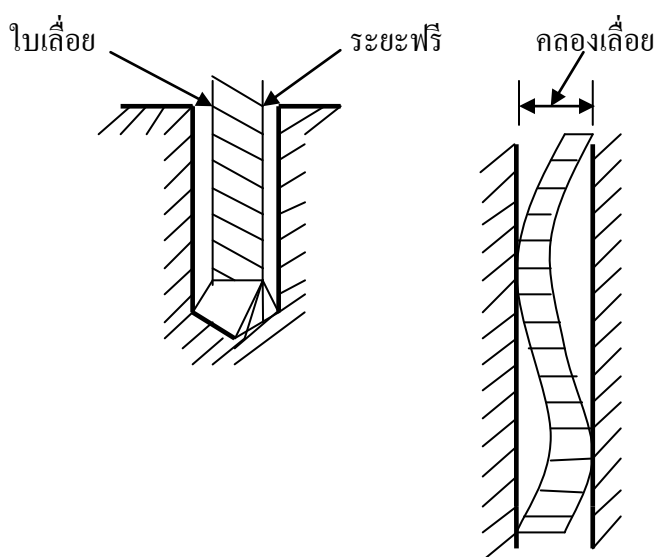
2.3 ลักษณะของคลองเลื่อย

1. คลองเลื่อยฟันสลับ ลักษณะฟันเลื่อยจะสลับซ้ายกับขวาตลอดใบเลื่อย ฟันเลื่อยลักษณะนี้เหมาะสำหรับใช้กับเครื่องเลื่อยกล

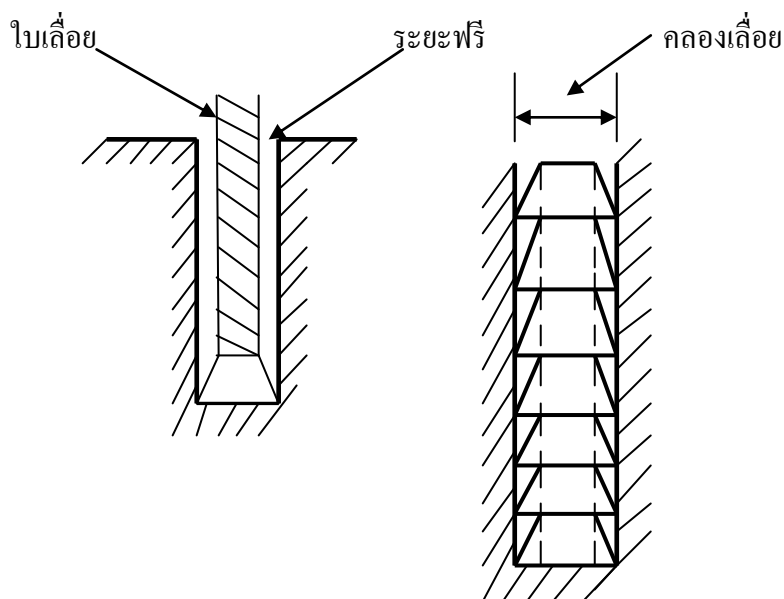
รูปที่ 2.2 ลักษณะคลองเลื่อยแบบฟันสลับ

2. คลองเลื่อยแบบฟันคลื่น ลักษณะฟันเลื่อยจะเลื่อยเป็นคลื่น ฟันเลื่อยลักษณะนี้เหมาะสำหรับใช้งานกับเลื่อยมือ

รูปที่ 2.3 ลักษณะคลองเลื่อยแบบฟันคลื่น

3. คลองเลื่อยแบบตอก ลักษณะพื้นเลื่อยจะมีมุมฟรีทั้งสองข้าง พื้นเลื่อยลักษณะนี้เหมาะสำหรับใช้งานกับเลื่อยวงเดือน

รูปที่ 2.4 ลักษณะคลองเลื่อยแบบพื้นตอก

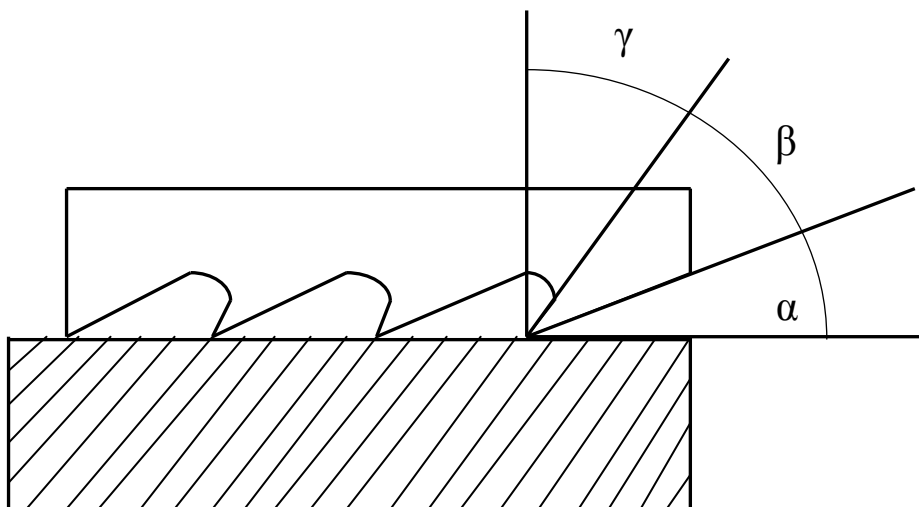
ลักษณะของใบเลื่อย จะประกอบด้วย

- ความหนา
- ความกว้าง
- ความยาว

ขนาดของใบเลื่อย จะบอกเป็นจำนวนฟัน/นิ้วและความหนา ความกว้าง ความยาว รูปร่างของใบเลื่อยโดยทั่ว ๆ ไปจะบอกความยาวระหว่างรูร้อยใบเลื่อย เช่น 300, 450 มม. และทางด้านใกล้รูร้อยด้านหนึ่ง จะบอกจำนวนฟัน/นิ้ว ใบเลื่อยเป็นอุปกรณ์ของเครื่องเลื่อย ทำหน้าที่ตัดเนื้อชิ้นงาน ใบเลื่อยเครื่องทำจากเหล็กกล้าความเร็วสูง (High Speed Steel) มีความแข็งแต่เปราะ มุมพื้นเลื่อยพื้นเลื่อยแต่ละฟันมีลักษณะคล้ายกับลิ้ม ทำหน้าที่จิกเข้าไปในเนื้อวัสดุ ฟันแต่ละฟันประกอบด้วยมุมที่สำคัญ 3 มุม ได้แก่

- มุมคมตัด (β) เป็นมุมคมตัดของพื้นเลื่อย
- มุมคายเศษ (γ) เป็นมุมที่ใช้ดันเศษโลหะออกจากพื้นเลื่อย
- มุมหลบ (α) เป็นมุมที่ทำให้ลดการเสียดสีระหว่างพื้นเลื่อยกับชิ้นงาน และช่วยให้เกิดมุม

คมตัด 3 มุมรวมกัน ($\alpha + \beta + \gamma = 90^\circ$)

รูปที่ 2.5 แสดงลักษณะมุมไบเลื่อยกล

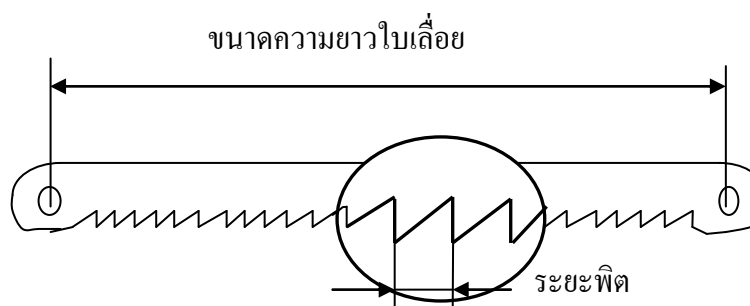
ตารางที่ 2.1 แสดงมุมของไบเลื่อยกล [11]

มุมคมพื้นเลื่อย	วัสดุแข็ง	วัสดุอ่อน
มุมฟรี α	40°	40°
มุมลิ้ม β	50°	45°

2.4 ความเร็วในการเคลื่อนที่ไบเลื่อย

การเคลื่อนที่ตัดของไบเลื่อยเป็นลักษณะการชักไบเลื่อยเคลื่อนที่กลับไป - กลับมาเป็น 1 ครั้ง ดังนั้น ความเร็วในการเคลื่อนที่ของไบเลื่อย คือ จำนวนครั้ง ต่อ นาที หรือ (STROKE PER MINUTE) หรือ S.P.M. [11]

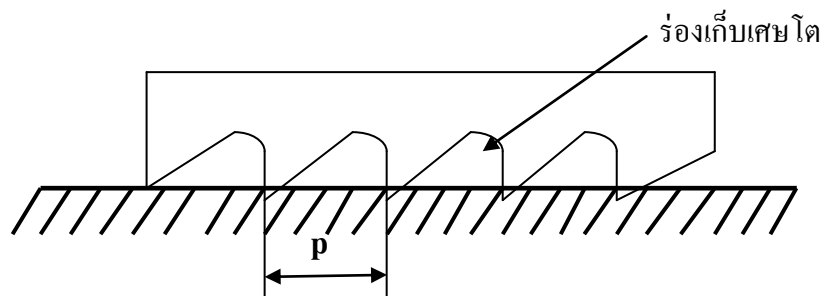
2.5 คุณสมบัติของใบเลื่อย

รูปที่ 2.6 แสดงคุณลักษณะของใบเลื่อย

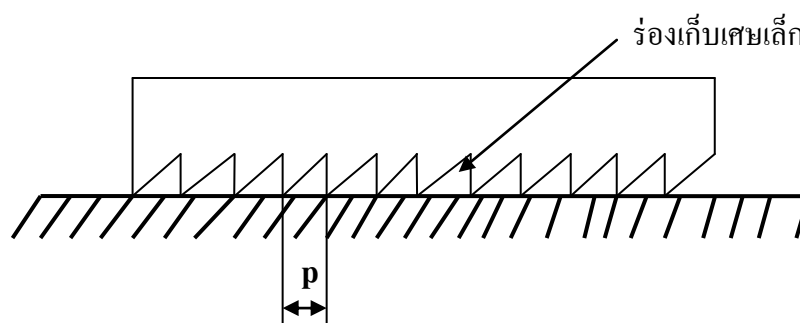
- ทำจากเหล็กกล้าความเร็วสูง (High Speed Steel)
- ชุบแข็งทั้งใบหรือเฉพาะฟันก็ได้

2.5.1 ร่องเก็บเศษ

รูปที่ 2.7 แสดงร่องเก็บเศษโต

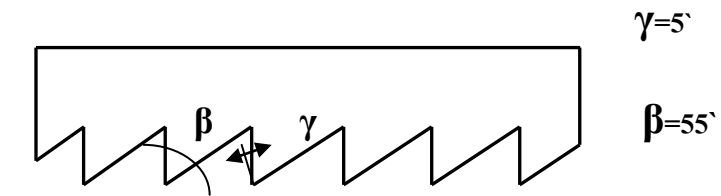
- ระยะพิทห่าง ร่องเก็บเศษ โตใช้กับโลหะอ่อน

รูปที่ 2.8 แสดงร่องเก็บเศษเล็ก

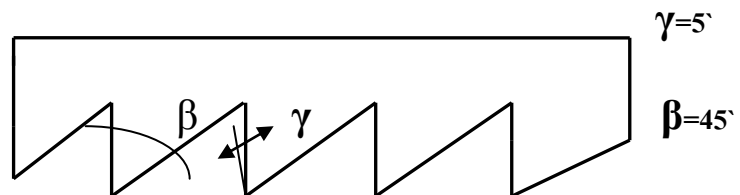
- ระยะพิทแคบร่องเกีบเศษเล็กใช้กับโลหะแข็ง

2.5.2 ลักษณะของร่องเกีบเศษ

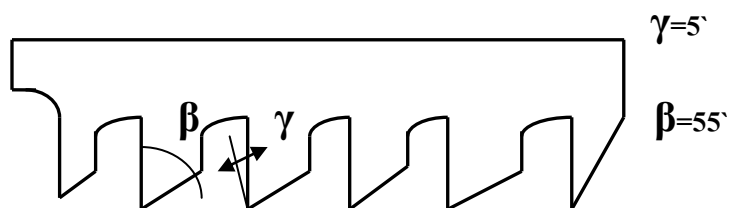
รูปที่ 2.9 แสดงลักษณะของร่องฟันเกีบเศษเล็ก

- ร่องเกีบเศษเล็กฟันมีความแข็งแรงมาก

รูปที่ 2.10 แสดงลักษณะของร่องฟันเกีบเศษโต

- ร่องเกีบเศษโตฟันมีความแข็งแรงน้อย เนื่องจากมุมลิ้มเล็ก

รูปที่ 2.11 แสดงลักษณะขนาดมุมลิ้มโต

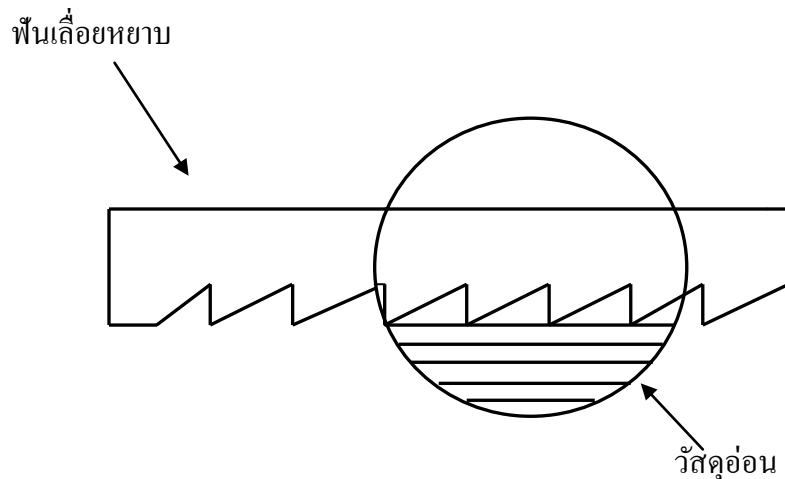
- ร่องเกีบเศษโตฟันมีความแข็งแรงมากเพราะขนาดของมุมลิ้มโต

2.6 การเลือกใช้ใบเลื่อย

การเลือกใช้ใบเลื่อยพิจารณาจากชนิดของวัสดุความหนาของวัสดุและขนาดหน้าตัดของวัสดุ เพราะโลหะที่ใช้ทำใบเลื่อย จะใช้เหล็กที่มีความแข็งแรงและมีคุณสมบัติดี เช่น เหล็กทำเครื่องมือชนิดผสมคาร์บอนสูง เหล็กความเร็วรอบสูง และเหล็กผสมทั้งสแตนเลสหรือผสมโมลิบดีนัม ใบเลื่อยจะถูกชุบให้แข็งแรงมาก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าใบเลื่อยมีความเปราะและหักง่าย ดังนั้นควรเลือกขนาดของใบเลื่อย ให้เหมาะสมกับงาน [11] เช่น

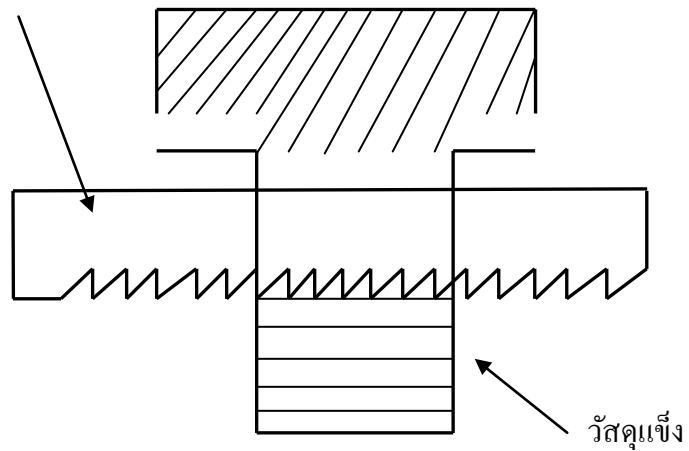
- วัสดุอ่อนให้เลือกใช้ใบเลื่อยที่มีจำนวนฟัน / นิ้ว หยาบ
- วัสดุหนาให้เลือกใช้ใบเลื่อยที่มีจำนวนฟัน / นิ้ว ละเอียด

ตัวอย่างการเลือกใช้ใบเลื่อยกับวัสดุต่าง ๆ 14 ฟันต่อนิ้ว สำหรับเหล็กอ่อนเหนียว

รูปที่ 2.12 การเลื่อยวัสดุอ่อนใช้ฟันหยาบ

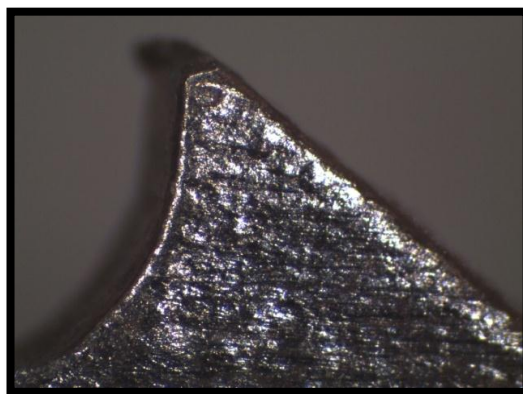
18 พันต่อนี้ว สำหรับเหล็กเครื่องมือ เหล็กที่มีคาร์บอนผสมสูงเหล็กความเร็วรอบสูง
 พันเลื่อยละเอียด

รูปที่ 2.13 การเลื่อยวัสดุแข็งใช้ฟันละเอียด

2.7 ลักษณะการสึกของใบเลื่อย

จะเกิดการสึกหรอบริเวณปลายขอบฟันของคมตัดฟันเลื่อย ถ้าใช้ตัดวัสดุอ่อนอายุการใช้งานของใบเลื่อยย่อมยาวนานกว่าใช้ตัดวัสดุแข็ง ลักษณะการสึกของฟันเลื่อย การหลีกเลี่ยงไม่ให้ฟันเลื่อยบิ่นแตก หัก ให้ระวังในการเลื่อยวัสดุ ความหนาของวัสดุที่นำมาเลื่อยอย่างน้อยฟันเลื่อย 3 ฟัน วางบนความหนาของงานถ้าหากชิ้นงานบางฟันเลื่อยเพียง 2 ฟันวางบนความหนา คมอาจบิ่นและอาจแตกได้

รูปที่ 2.14 แสดงลักษณะการสึกของฟันเลื่อยจากการทดลอง

2.8 องค์ประกอบของการเลื่อย

ในการตัดเนื้อวัสดุชิ้นงานโดยวิธีการใช้เครื่องเลื่อยกลในแต่ละครั้งจำเป็นต้องทราบถึงองค์ประกอบ การเลื่อยด้วยเครื่องเลื่อยกลเพื่อที่จะทำให้การตัดเนื้อวัสดุงานเป็นไปอย่างถูกต้องคุณภาพการตัดมีความเรียบร้อยตรงตามความต้องการและรักษาสภาพของคมตัดของฟันเลื่อยให้มีขีดความสามารถ สูงสุดในการใช้งานของใบเลื่อยซึ่งพอที่จะสรุปถึงองค์ประกอบของการเลื่อยด้วยเครื่องเลื่อยได้ดังนี้

1. การเลือกใช้ความเร็วช่วงชักของเครื่องเลื่อยให้เหมาะสมกับสภาพการตัดวัสดุและระยะพิตของใบเลื่อยกลที่นำมาใช้ในการตัด
2. การปรับอัตราป้อนของเครื่องเลื่อยซึ่งจะมีผลต่อการสึกหรอของฟันเลื่อยโดยตรงถ้าปรับขนาดอัตราป้อนมากเกินไปอาจทำให้เกิดการสึกหรอของฟันเลื่อยรวดเร็วยิ่งขึ้น
3. การหล่อเย็น เพื่อป้องกันการเกิดฟอง การระบายความร้อน ลดการสึกหรอ และป้องกันสนิม ช่วยยืดอายุของใบเลื่อยกล อัตราส่วนที่ใช้ตัดโลหะระหว่างน้ำมันตัดต่อ น้ำ ประมาณ 10-20

2.9 ปัญหาและสาเหตุที่เกิดขึ้นกับใบเลื่อยกลที่ทำการตัดเนื้อโลหะ

ในการตัดชิ้นงานที่มีความแข็ง ขนาดและรูปร่างต่างกัน นั้นการเลือกใช้ใบเลื่อยกลรวมไปถึงการเลือกใช้ความเร็วช่วงชักในการตัดและขนาดอัตราป้อนนั้นก็ย่อมต่างกันไปด้วย การเลือกใช้ความเร็วช่วงชักในการตัดเนื้อชิ้นงานและขนาดของอัตราป้อนที่ไม่เหมาะสมกับคุณสมบัติทางกายภาพและมิติของวัสดุที่ทำการตัดแล้วย่อมส่งผลต่อการสึกหรอของใบเลื่อยกลและคุณภาพของรอยตัดโดยตรงแล้วนอกจากนี้ยังเป็นผลทำให้ต้องถอดเปลี่ยนใบเลื่อยบ่อยซึ่งอาจจะส่งผลทำให้ต้นทุนในการผลิตเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งปัญหาและสาเหตุที่เกิดขึ้นกับใบเลื่อยพอที่จะสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2.2 ปัญหาและสาเหตุที่เกิดขึ้นกับใบเลื่อยกล

1	ปัญหาที่พบ	สาเหตุที่เกิดขึ้น
	ใบเลื่อยหักตักขาดเป็น แนวตรงแสดงถึงความล้า ของใบเลื่อย	ใช้ใบเลื่อยไม่ถูก-พินหยาบเกิน ความตึงของใบเลื่อยมากเกินไป อัตราป้อน (FEED) มากเกินไป น้ำมันหล่อเย็น (COOLANT) ผิดประเภท
	ตัดชิ้นงานได้ไม่ตรง	พินเลื่อยหมดคม อัตราป้อน (FEED) มากเกินไป ขนาดพินไม่ถูกต้อง (ละเอียดเกินไป) ความตึงของใบเลื่อยหย่อน ความเร็วช่วงชักของใบเลื่อยไม่พอ
	ใบเลื่อยโก่งเอียงขณะตัด	อัตราป้อน (FEED) มากเกินไป ความตึงของใบเลื่อยไม่พอ คล่องพินเลื่อยลึก
	พินแตกหักแตกหัก ด้านหน้า – หลังของพิน เลื่อย	อัตราป้อน (FEED) มากเกินไป พินหักค้างในรอยตัดเก่า พินกระแทกถูกจุดแข็งของชิ้นงาน เลือกชนิดพินของใบเลื่อยผิด ชิ้นงานเคลื่อนขณะตัด
	พินเลื่อยสึกสีที่เลื่อย เปลี่ยนเป็นสีน้ำเงิน	เลือกใช้ใบเลื่อยไม่ถูกต้อง อัตราป้อน (FEED) มากเกินไป ความเร็วช่วงชักไม่ถูกต้อง น้ำมันหล่อเย็นไม่พอหรือผิดประเภท

2.10 การสึกหรอของเครื่องมือตัด

การสึกหรอของเครื่องมือตัด (Tool wear) หมายถึง การใช้งานจนหมดสภาพระหว่างทำงานตัดเฉือนที่ส่วนของมีดตัดถูกกระทำด้วยพลังงานความร้อน และพลังงานกล การสึกหรอนี้จะต้องมีการทดลองเพื่อเมื่อนำมาเป็นมาตรฐาน ทั้งการกำหนดตำแหน่งและอักษรย่อ กลไกการสึกหรอเนื่องจากการเสียดสี (Mechanism of wear in Sliding system) กลไกการสึกหรอเนื่องจากการเสียดสี จากการศึกษาลักษณะของการสึกหรอที่เกิดขึ้นบนชิ้นงานต่างๆ สองชิ้นขัดกันพบว่ามียู่ 4 ลักษณะ คือ [12]

1. การสึกหรอเนื่องจากการขัดสี (Abrasion Wear) เกิดจากส่วนประกอบบางตัวที่คมหรือแข็งของเนื้อชิ้นงาน เมื่อส่วนประกอบเหล่านี้สัมผัสและถูไถไปบนผิวเครื่องมือตัด จึงเกิดการขัดสีกันและสึกหรอได้ เหล็กกล้า เหล็กหล่อ และนิเกิลผสม ที่มีส่วนประกอบที่แข็งของคาร์ไบด์ ออกไซด์และไนไตรด์จะเป็นสาเหตุทำให้เครื่องมือสึกหรอได้ง่าย และที่สังเกตได้ง่ายคือเมื่อทำการกลึงชิ้นส่วนงานหล่อที่มีสเกลของออกไซด์ หรือที่มีทรายฝังอยู่จะทำให้เครื่องมือสึกหรอมากและรวดเร็ว การสึกหรอแบบนี้เกี่ยวข้องกับ การตัด และขึ้นอยู่กับความแข็ง ความยืดหยุ่น และรูปร่างของผิวหน้าทั้งสองด้วย

2. การสึกหรอเนื่องจากการยึดเกาะของวัสดุ (Adhesion wear) การสึกหรอเนื่องจากการยึดเกาะของวัสดุ (Adhesion wear) เกิดจากการที่ผิววัสดุ 2 ชนิดรวมยึดเกาะเป็นเนื้อเดียวกัน อันเนื่องมาจากแรงอัดและการยึดติดกัน แล้วเกิดแรงเฉือนจนทำให้บริเวณที่ยึดเกาะเป็นเนื้อเดียวกันนั้น ขาดออกจากวัสดุเดิมดังแสดงตามข้อสันนิษฐานขณะตัดโลหะมักจะเกิดเหตุการณ์เหล่านี้ได้ เนื้อวัสดุของปลายคมตัดจะแตกและติดไปกับเศษชิ้นงานได้ อุณหภูมิที่เกิดขึ้นขณะตัดโลหะ และแรงกระทำที่เกิดขึ้นจะมีอิทธิพลต่อการเกิดการยึดเกาะกันของวัสดุแต่ละคู่ (เครื่องมือตัดกับชิ้นงาน) การยึดเกาะนี้จะเกิดที่ความเร็วตัดต่ำๆแต่จะขึ้นกับเวลา และมีแนวโน้มว่าจะเกิดน้อยลงเมื่อใช้ความเร็วตัดสูงๆ ถ้าเป็นการตัดที่รุนแรงหรือมีการสั่นสะเทือนหรือกระแทกเป็นช่วงๆ จะทำให้เกิดการยึดเกาะเร็วขึ้นและสึกหรอมาก

3. การสึกหรอเนื่องจากการแพร่ซึมส่วนผสมเคมี (Diffusion Wear) การสึกหรอเนื่องจากการแพร่ซึมส่วนผสมเคมี (Diffusion Wear) เคมีนี้หรือของธาตุเหล่านี้เกิดในสถานะของแข็ง (Solid – State Diffusion) ที่อะตอมเคลื่อนย้ายจาก Lattice หนึ่ง จากที่มีอะตอมเข้มข้นกว่าไปยังที่มีอะตอมเบาบางกว่าบริเวณที่มีอุณหภูมิสูงกว่า บรรยากาศแวดล้อมมากก็ยิ่งมีการแพร่ซึม ส่วนผสมได้มากขึ้น ขณะตัดโลหะ เมื่อเกิดการยึดเกาะของวัสดุ และเกิดอุณหภูมิสูงเพียงพอในบริเวณที่ยึดเกาะเป็นเนื้อเดียวกันนี้ จะเกิดการไหลของอะตอมจากเนื้อวัสดุเครื่องมือตัดไปยังเนื้อชิ้นงานปริมาณการแพร่ซึมจะมาก หรือ น้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับคู่สัมผัสของเนื้อวัสดุทั้งสอง และระดับการสั่นของอะตอมซึ่งขึ้นอยู่กับอุณหภูมิ ถ้าเวลาที่สัมผัสยึดเกาะกันอยู่นานก็จะแพร่ซึมได้มาก แต่ถ้าใช้ความเร็วตัดสูงก็จะแพร่ซึมได้น้อย เครื่องมือตัดที่ทำจากเหล็กกล้าไฮ-สปีด จะมีอะตอมของธาตุคาร์บอนของเครื่องมือ

ตัดแพร่ซึมเข้าไปสู่ผิวชิ้นงาน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงส่วนผสมบริเวณนี้ สมบัติของเครื่องมือตัดก็จะเปลี่ยนไป คือแข็งน้อยลงแล้ว จะสึกหรอได้ง่าย

4. การสึกหรอเนื่องจากการล้า (Fatigue wear) Radchik และ Rachik ได้อธิบายว่าเมื่อผิวอันหนึ่งมีปฏิกิริยาขึ้นมาแล้วขัดสีไปบนผิวหน้าอีกอันหนึ่ง จะทำให้เกิดแรงกดขึ้นที่ผิวหน้าข้างหน้าปม นั้น ขณะเดียวกัน ก็เกิดแรงดึงขึ้นข้างหลังปม นั้น ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดการล้า (Fatigue failure) ตัวขึ้น ซึ่งในทางทฤษฎีแล้วจะทำให้เกิด รอยแตก crack ขึ้นจะดำเนินต่อไปยังผิวหน้าทำให้ผิวหน้าหลุดออกไปในกรณีที่พบทั่วไปปรากฏว่าผิวที่หลุดมาโดยใช้วิธีนี้มักเป็น oxide film ดังนั้นการสึกหรอเนื่องจากการล้าตัวนี้จึงเกิดขึ้นกับ oxide film มากกว่าโลหะ

2.11 ชนิดการสึกหรอของคมตัด

การสึกหรอบนคมตัดสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ชนิดตามลักษณะของตำแหน่งที่เกิดการสึกหรอ คือ การสึกหรอบนผิวหลบ (Flank wear) การสึกหรอบนผิวคาย (Crater wear) และการสึกหรอที่ปลายมีด (Nose wear)

2.11.1 การสึกหรอบนผิวหลบ (Flank wear)

การสึกหรอบนผิวหลบ (Flank wear) จะเกิดขึ้นเป็นแนวยาวด้านข้างของคมตัดการสึกหรอชนิดนี้เกิดจากการขัดสีกันระหว่างด้านข้างของคมตัดกับโลหะที่กำลังทำการตัดเฉือน เมื่อการสึกหรอบนผิวหลบ (Flank wear) เกิดขึ้นมากก็จะมี การขัดสีเพิ่มขึ้น ทำให้ต้องการกำลังสำหรับการตัดเฉือนมากขึ้นตามไปด้วย

2.11.2 การสึกหรอบนผิวคาย (Crater wear)

การสึกหรอบนผิวคาย (Crater wear) จะมีลักษณะเป็นหลุมหรือเป็นร่องลึก เกิดใกล้ๆ กับคมตัด การสึกหรอบนผิวคาย (Crater wear) เกิดจากการขัดสีของเศษโลหะไปบนผิวคายของคมตัด เมื่อการสึกหรอบนบนผิวคาย (Crater wear) เกิดขึ้นมากในที่สุดก็จะทำให้คมตัดเกิดการแตกหักได้

2.11.3 การสึกหรอที่ปลายมีด (Nose wear)

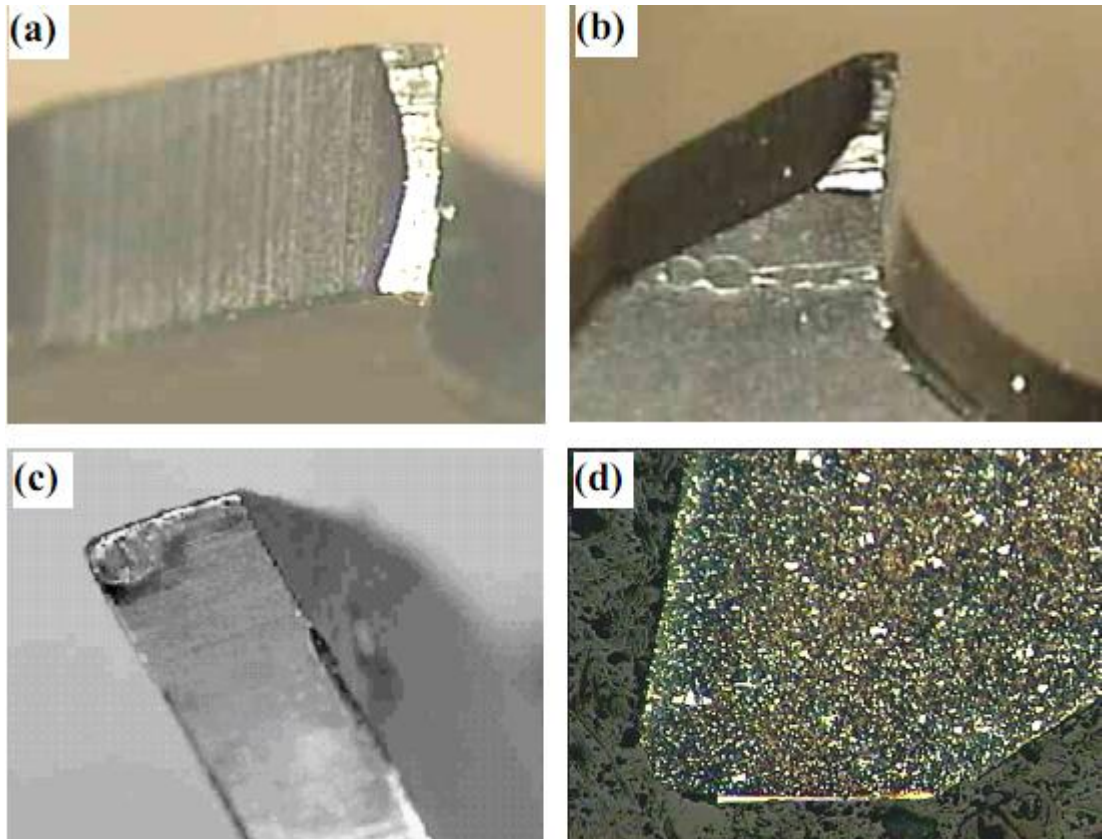
การสึกหรอที่ปลายคมตัด (Nose wear) เป็นการสึกหรอที่ปลายคมตัดหรือจุดที่เกิดการเสียดสีระหว่างปลายของคมตัด กับโลหะที่กำลังทำการตัดเฉือน การสึกหรอที่ปลายคมตัด (Nose wear) บนคมตัดจะส่งผลกับคุณภาพของผิวชิ้นงาน

ลักษณะของการสึกหรอที่เกิดขึ้นบนคมตัด [12]

- (1) การสึกหรอบนผิวหยาบ (Flank Wear)
- (2) การสึกหรอบนผิวคาย (Crater Wear)
- (3) การสึกหรอเนื่องจากการเปลี่ยนรูป (Plastic Deformation)
- (4) การสึกหรอลักษณะแหว่ง (Notch Wear)
- (5) การแตกร้าวเนื่องจากความร้อน (Thermal Cracking)
- (6) การแตกเนื่องจากการล้าตัว (Fatigue)
- (7) การกะเทาะ (Chipping)
- (8) การแตกหัก (Fracture)
- (9) การพอกเศษ (Built – up edge)

2.12 ลักษณะการสึกหรอของใบเลื่อย (Wear modes of saw blade)

ลักษณะการสึกหรอของใบเลื่อยจะขึ้นอยู่กับความเร็วของการเลื่อยวัสดุชิ้นงานที่ทำการตัด ชนิดของวัสดุที่ใช้ในการเลื่อย และสภาพของการตัด โดยทั่วไปลักษณะการสึกหรอของใบเลื่อย สามารถแบ่งซึ่งได้จากการสึกหรอเป็นแบบการสึกหรอลักษณะแหว่ง (Notch wear) , การสึกหรอที่มุมด้านข้างของฟันเลื่อย (Corner wear) การสึกหรอที่ผิวคายด้านหน้าฟันเลื่อย (Rake Face wear) และการสึกหรอรอบขอบคมตัด (edge rounding) ซึ่งแสดงไว้ในรูปที่ 2.7 [7, 8, 9, 10] ฟันเลื่อยจะสึกกร่อนตามรอยที่เกิดขึ้นจากการตัดเริ่มจากปลายฟันเลื่อยและมุมต่าง ๆ ด้านนอกของฟันเลื่อยจะทำให้เกิดการคายเศษลักษณะมนกลม โดยทั่วไปแล้วการสึกหรอที่ผิวคายด้านหน้าฟันเลื่อย (Rake face wear) จะสึกหรอให้เห็นได้ไม่ชัดเจนเท่ากับการสึกหรอแบบลักษณะแหว่ง (Notch wear) แต่อย่างไรก็ตามการสึกหรอที่ผิวคายด้านหน้าฟันเลื่อย (Rake Face wear) ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามรูปทรงเรขาคณิตของฟันเลื่อย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงตามรูปทรงเรขาคณิตของฟันเลื่อยโดยทั่วไปจะส่งผลต่อการเกิดเศษเล็กเศษน้อยของวัสดุที่ไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากสัดส่วนของบร้อมเพิ่มขึ้นซึ่งเห็นได้จากรอยตัด

รูปที่ 2.15 แสดงลักษณะการสึกหรอของฟันเลื่อย [7, 8, 9, 10]

รูป 2.15 (a) เป็นการสึกหรอแบบแหว่ง (Notch wear)

รูป 2.15 (b) การสึกหรอที่มุมด้านข้างของฟันเลื่อย (Corner wear)

รูป 2.15 (c) สึกหรอที่ผิวคายด้านหน้าฟันเลื่อย (Rake Face wear)

รูป 2.15 (d) การสึกหรอรอบขอบคมตัดฟันเลื่อย (edge rounding)

2.13 ปัจจัยที่มีผลต่องานเลื่อย

การตัดเฉือนโลหะด้วยการเลื่อย ไม่ว่าจะเป็นการเลื่อยในลักษณะไหนก็ตาม ข้อควรคำนึงถึงในขั้นแรกได้แก่

- แรงกดที่ใช้ในการตัดเฉือน
- ความเร็วที่ใช้ในการเลื่อย
- อุณหภูมิการตัดเฉือน
- ค่าแรงขับเคลื่อนของใบเลื่อย

ซึ่งในการเปลี่ยนแปลงแรงและอุณหภูมิในการตัดเฉือนยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่อไปนี้ [13]

ตารางที่ 2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงและอุณหภูมิการตัดเฉือน

CUTTING FORCE	Cutting Condition	Feed
		Speed
		Coolant
	Tool	Geometry , Size
		Material
		Wear Properties
	Work piece	Shape
		Material
		Jig or Bushing

นอกจากนี้ในการตัดโลหะยังมีปัจจัยที่สำคัญได้แก่

1. เงื่อนไขของการตัดเฉือน (Cutting Condition) ซึ่งมีเงื่อนไขการตัดเฉือนได้แก่ อัตราการป้อน ความเร็วตัด และการหล่อเย็น
2. เครื่องมือหรือไบเล็ดยกที่ใช้ซึ่งเกี่ยวข้องกับรูปทรงเรขาคณิตและขนาด วัสดุ และคุณสมบัติด้านการสึกหรอ
3. ชิ้นงาน (Work piece) ซึ่งเกี่ยวข้องกับรูปทรงของชิ้นงาน วัสดุชิ้นงาน และการจับยึดชิ้นงาน หรือปากกาจับชิ้นงาน การเพิ่มอัตราการป้อน ความเร็วตัดจะมีผลต่อการเพิ่มแรงและอุณหภูมิในการตัดเฉือน เช่นเดียวกับการเพิ่มความแข็งของชิ้นงาน หรือ การเปลี่ยนแปลงรูปทรงทางเรขาคณิตของเครื่องมือ จากการเลือกองค์ประกอบที่เหมาะสม ย่อมทำให้ได้รับการตัดเฉือนที่เหมาะสมและจะทำให้อายุการทำงานยาวนานขึ้น

2.14 ปัจจัยที่มีผลต่ออายุการใช้งานของเครื่องมือตัด

คุณสมบัติของวัสดุเครื่องมือตัดที่มีผลต่ออายุการใช้งานของเครื่องมือตัด [14]

1. ความสามารถในการรักษาความแข็ง ขณะอยู่ในสภาวะอุณหภูมิสูง
2. ความเหนียวเพื่อป้องกันการเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับคมตัด ในกรณีที่ได้รับแรงกระแทกหรือแรงจากการตัดอย่างรุนแรง
3. ความทนทานต่อการสึกหรอ

4. ความสามารถในการนำความร้อนรวมทั้งสัมประสิทธิ์การขยายตัวของวัสดุเครื่องมือตัด เพื่อช่วยลดความเสียหายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิ

คุณสมบัติของวัสดุชิ้นงานที่มีผลต่อการเพิ่มอายุการใช้งานของเครื่องมือตัด [14]

1. การอ่อนตัวเพื่อลดแรง อุณหภูมิและการสึกหรอเนื่องมาจากการขัดถู
2. คุณภาพของวัสดุ เช่น อาจมีเศษเม็ดทรายฝังตัวอยู่ในเนื้อวัสดุ
3. ส่วนผสมของธาตุบางชนิด ในวัสดุชิ้นงานที่ช่วยเพิ่มอายุการใช้งานของเครื่องมือตัด เช่น ตะกั่วช่วยในการหล่อลื่น กำมะถันช่วยลดแรงและอุณหภูมิในการตัด
4. โครงสร้างของเนื้อวัสดุชิ้นงาน เช่น โครงสร้างเพอร์ไรท์ที่เป็นก้อนกลมจะช่วยให้อายุของเครื่องมือตัดทนทานเป็นต้น

ความเร็วตัด อัตราป้อน และระยะเวลาในการตัด ที่มีผลต่อการใช้งานของเครื่องมือตัด

1. ความเร็วตัดที่สูงขึ้น จะมีผลทำให้อุณหภูมิสูงขึ้นด้วย ผลคือทำให้ความแข็งแรงลดลง จึงเป็นเหตุทำให้อายุการใช้งานของเครื่องมือตัดลดลง
2. อัตราการป้อนที่มีขนาดสูง จะเพิ่มแรงกระทำระหว่างเศษโลหะกับผิวคายของเศษโลหะ และเพิ่มแรงกระทำกับชิ้นงานและผิวด้านข้างของเครื่องมือตัดมีส่วนทำให้อุณหภูมิและการสึกหรอต่างๆ สูงขึ้นทำให้อายุการใช้งานของเครื่องมือตัดสั้นลง แต่ยังมีผลน้อยกว่าความเร็วตัด
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการตัดที่มีเวลานานขึ้น การตัดโลหะที่ใช้เวลานานขึ้นทำให้พื้นที่ที่สัมผัสระหว่างชิ้นงานกับผิวด้านข้างของเครื่องมือตัด และเศษโลหะกับผิวคายเศษโลหะ มีอิทธิพลทำให้อายุการใช้งานของ เครื่องมือตัดลดลง

2.15 เครื่องเลื่อยกล (Sawing Machine)

การเลื่อย จำแนกเป็นการเลื่อยด้วยมือ (Hand Sawing) คือเป็นงานเลื่อยชิ้นงานจำนวนไม่มาก และเลื่อยด้วยเลื่อยไฟฟ้า (Power Hack Saw) หรือเรียกว่า เครื่องเลื่อยกล (Sawing Machine) จำเป็นสำหรับงานเลื่อยชิ้นงานอุตสาหกรรม คือเลื่อยชิ้นงานจำนวนมาก ทั้งชิ้นงานขนาดเล็กและขนาดใหญ่ เครื่องเลื่อยกลแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้ เครื่องเลื่อยกลแบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือ [15]

1. เครื่องเลื่อยชัก (Power Hack Saw)
2. เครื่องเลื่อยสายพานนอน (Horizontal Band Saw)
3. เครื่องเลื่อยสายพานตั้ง (Vertical Band Saw)
4. เครื่องเลื่อยวงเดือน (Radius Saw or Circular Saw)

2.16 เครื่องเลื่อยชัก

เครื่องเลื่อยแบบชักเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในการเลื่อยตัดวัสดุงานให้ได้ขนาดและความยาวตามความต้องการ ระบบการขับเคลื่อนใบเลื่อย ใช้ส่งกำลังด้วยมอเตอร์ แล้วใช้เฟืองเป็นตัวกลับทิศทางและใช้หลักการของข้อเหวี่ยงเป็นตัวขับเคลื่อนให้ใบเลื่อยเคลื่อนที่กลับไปกลับมาในแนวเส้นตรงอย่างต่อเนื่องทำให้ใบเลื่อยสามารถตัดงานได้ [15]

รูปที่ 2.16 แสดงลักษณะของเครื่องเลื่อยชัก [15]

2.17 ส่วนประกอบของเครื่องเลื่อยชัก

ส่วนประกอบทุกส่วนมีความสำคัญเท่ากัน เพราะจะต้องทำหน้าที่ร่วมกันตลอดเวลาซึ่งประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. โครงเลื่อย (Saw Frame) มีลักษณะเหมือนตัวยูคว่า โครงเลื่อยส่วนใหญ่ทำจากเหล็กหล่ออย่างดีใช้สำหรับใส่ใบเลื่อย โครงเลื่อยจะเคลื่อนที่ไป – มาอยู่ในร่องทางเหี่ยวโดยการส่งกำลังจากล้อเฟือง
2. ปากกาจับงาน (Vise) ใช้จับชิ้นงานเพื่อทำการเลื่อย สามารถปรับปรุงเอียงขวา-ซ้าย ได้ข้างละ 45 องศา และสามารถเลื่อนปากเข้า-ออกได้ด้วยเกลียวแขนหมุนล็อกแน่น
3. แขนตั้งระยะงาน (Cut Off Gage) มีหน้าที่ในการตั้งระยะของชิ้นงานที่ต้องการตัดจำนวนมาก ๆ เพื่อให้ชิ้นงานที่ตัดออกมามีความยาวเท่ากันทุกชิ้น
4. ระบบป้อนตัด เครื่องเลื่อยชักมีระบบป้อนตัด 2 ชนิด คือ ชนิดใช้ลูกถ่วงน้ำหนัก และชนิดใช้น้ำมันไฮดรอลิกส์ทั้ง 2 ชนิด ทำหน้าที่เหมือนกันคือการป้อนตัด แต่หลักการทำงานต่างกันตรงที่ชนิดลูกถ่วงน้ำหนักอาศัยแรงดึงดูดของโลก ส่วนชนิดไฮดรอลิกส์อาศัยแรงดันจากน้ำมันไฮดรอลิกส์
5. ระบบหล่อเย็น เครื่องเลื่อยชักมีความจำเป็นต้องใช้น้ำหล่อเย็น เพื่อช่วยระบายความร้อนเนื่องจากการเสียดสีระหว่างใบเลื่อยกับชิ้นงาน และยังช่วยยืดอายุการใช้งานของใบเลื่อยให้ยาวนาน

6. ฐานเครื่องเลื่อยชัก (Base) ทำหน้าที่รองรับส่วนต่าง ๆ ของเครื่องเลื่อยชักทั้งหมด ฐานเครื่องเลื่อยชักบางชนิดจะทำเป็นโครงภายใน เพื่อเป็นที่เก็บถังน้ำหล่อเย็นและมอเตอร์

7. มอเตอร์ (Motor) เครื่องเลื่อยชักมีมอเตอร์ทำหน้าที่เป็นต้นกำลังขับเคลื่อนมอเตอร์จะใช้กับกระแสไฟฟ้า 220 โวลต์หรือ 380 โวลต์ขึ้นอยู่กับผู้ผลิต

8. สวิตช์เปิด-ปิด เครื่องเลื่อยชักมีสวิตช์เปิด-ปิด แบบกึ่งอัตโนมัติ คือ สวิตช์เครื่องจะปิดโดยอัตโนมัติเมื่อใบเลื่อยตัดชิ้นงานขาด

9. ชุดเฟืองทด (Gear) ทำหน้าที่ในการทดส่งกำลังจากมอเตอร์ไปยังโครงเลื่อยเฟืองทดที่ใช้กับเครื่องเลื่อยชักมี 2 ชนิด คือ เฟืองเฉียง และเฟืองตรง

10. มวลเลย์ (Pulley) ทำหน้าที่ส่งกำลังผ่านสายพานไปยังชุดเฟืองทด ใช้กับสายพานตัววี

2.18 กลไกการทำงานของเครื่องเลื่อยชัก

กลไกการทำงานของเครื่องเลื่อยชัก เป็นกลไกส่งกำลังด้วยมอเตอร์ ส่งกำลังผ่านเฟืองขับ ซึ่งเป็นเฟืองทด เพื่อทดความเร็วรอบมอเตอร์ และเพื่อทดแรงขับของมอเตอร์ ที่เข้าเฟืองขับ มีจุดหมุนก้านต่ออยู่คนละศูนย์กลางกับศูนย์กลางเฟือง เพื่อต่อกันต่อไปขับโครงเลื่อย ให้ชักโครงเลื่อยเดินหน้าและถอยหลังได้

2.19 การบำรุงรักษาเครื่องเลื่อยชัก

เครื่องเลื่อยชักเป็นเครื่องจักรกลพื้นฐานที่มีความจำเป็นมาก ดังนั้นเพื่อยืดอายุการใช้งานให้ยาวนาน จำเป็นจะต้องมีการบำรุงรักษาเครื่องดังต่อไปนี้

1. ก่อนใช้เครื่องเลื่อยชักทุกครั้งควรหยอดน้ำมันหล่อลื่นตรงบริเวณจุดที่เคลื่อนที่
2. หลังเลิกใช้งานทุกครั้งควรทำความสะอาด และใช้ผ้าคลุมเครื่องป้องกันฝุ่นละออง
3. ควรเปลี่ยนน้ำหล่อเย็นทุก ๆ สัปดาห์
4. ตรวจสอบกระบอกสูบน้ำมันไฮดรอลิกว่ารั่วซึมหรือไม่
5. ตรวจสอบ สายพาน มวลเลย์ เฟืองทด บำรุงน้ำหล่อเย็นเพื่อให้ใช้งานได้ตลอด

ข้อควรปฏิบัติในการใช้เครื่องเลื่อย

1. ปรับแขนประคองใบเลื่อยให้เข้าใกล้ชิ้นงานมากที่สุด
2. ก่อนใช้ใบเลื่อยใหม่ทุกครั้ง ควรลดแรงกด (Feed Rate) ลง 30 % ประมาณ 15 นาที แล้วจึงค่อยเพิ่มแรงตามปกติ
3. การตัดงานทุกครั้งควรใช้ความเร็วรอบ (Speed) และแรงกด (Feed) ให้เหมาะสมตามตาราง
4. ควรเช็คความตึงของใบเลื่อย

5. ควรเช็คแปรงขัดใบเลื่อย
6. ควรเช็คการสึกหรอของลูกปืน และตัวประกอบใบเลื่อย
7. ควรใช้น้ำมันหล่อเย็นที่มีประสิทธิภาพ
8. ควรลดความตึงใบเลื่อยหลังเลิกใช้งาน

2.20 โลหะที่ใช้ในกระบวนการตัดเฉือน

เหล็กกล้าคาร์บอนมาตรฐาน S45C ที่มีลักษณะทั่วไปคือ เป็นเหล็กกล้าร้อนต้องมีผิวเรียบเกลี้ยงสม่ำเสมอ ปราศจากตำหนิที่มีผลเสียต่อการใช้งาน ไม่มีสะเก็ดออกไซด์ ที่ฝังตัวในเนื้อเหล็กและต้องไม่มีการแยกชั้นของเนื้อเหล็ก การทดสอบทำได้โดยการตรวจพินิจหรือวิธีอื่นที่ให้ผลเทียบเท่าคุณสมบัติทางกล

ตารางที่ 2.4 ตารางเทียบเกรดเหล็กตามมาตรฐาน [16]

เหล็กไทย	กลุ่มเหล็ก	มาตรฐานเกรดเหล็ก			ความแข็ง (HB)	ความ ต้านทานแรง ดึง(kg/mm ²)	คุณลักษณะ	การใช้งาน
		JIS	AISI	DIN				
เหล็กหัวแดง	Medium C steel	S45C	1045	1.1191 (CK45)	190-210	63.78	เหล็กกล้า สำหรับงาน โครงสร้าง ทั่วไป	สลักเกลียว น็อต และเฟือง
เหล็กหัวน้ำ เงิน	Medium- high C steel	S55C	1055	1.1203 (CK55)	200-230	73-77	เหล็กกล้า สำหรับงาน ผลิตชิ้นส่วน	เฟือง เพลา สปริง และน็อต
เหล็กหัวฟ้า	Chrome moly steel	SCM440	4140	1.7225 (C42CrMo 4)	275(R) 255(F)	75.110	เหล็กกล้าผสม สำหรับงานทน ต่อแรง กระแทก	เฟืองขนาดเล็ก สลักเกลียว เพลา และ ชิ้นส่วน เครื่องจักร
เหล็กหัว เหลือง	Nickle chrome moly steel	SNCM439	4340	1.6582 (34CrNiMo6)	255-275	80-120	เหล็กกล้าผสม ทนอุณหภูมิสูง มีสมบัติทางกล ดีมาก	เพลาลูกเห็บ เพลาขับ และ เพลาข้อเหวี่ยง (นิยมทำ carburizing)

เหล็กกล้าคาร์บอน (Plain Carbon Steel) คือเหล็กกล้าที่มีคาร์บอนเป็นธาตุผสมหลัก มีคุณสมบัติที่ดีในหลายด้าน ทั้งความแข็งแรง ความเหนียว ความแกร่ง และมีราคาถูก นอกจากนี้ยังสามารถทำการอบชุบเพื่อเพิ่มความแข็งและความแข็งแรงได้ ตัวอย่างส่วนผสมทางเคมีของเหล็กกล้าแสดงดังตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 แสดงส่วนผสมทางเคมี [24]

เหล็กกล้าคาร์บอนปานกลาง Medium Carbon Steel (S45C)			
ส่วนผสมทางเคมี	C	Si	Mn
Chemical	0.42	0.15	0.65
composition	0.48	0.35	0.90

2.21 ประแจปอนด์

ประแจวัดแรงบิด (Torque wrench) หรือ ประแจปอนด์ เป็นด้ามประแจกระบอกชนิดหนึ่ง ออกแบบมาเพื่อวัดแรงบิดในการขันสลักเกลียว เป็นเกลียวและสกรูหัวเหลี่ยมชนิดต่างๆ ประแจวัดแรงบิดจะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น คือทำให้สามารถขันเกลียวเพื่อติดตั้งชิ้นส่วนของอุปกรณ์ต่างๆ ด้วยแรงบิดตามที่กำหนดไว้ทำให้ชิ้นส่วนเหล่านั้นติดตั้งอย่างถาวรที่สุด ในขณะที่สลักเกลียวหรือแป้นเกลียวก็รับ แรงกด-แรงดึงได้เต็มที่โดยไม่เป็นอันตรายต่อตัวเกลียวเองการใช้ประแจวัดแรงบิดเป็นการหาค่าของแรงที่กระทำ ในการขันเกลียว คุณด้วยระยะทางจากเส้นผ่าศูนย์กลางของสลักเกลียวมาถึงมือที่ออกแรงดึงด้ามประแจตัวนั้น ค่าที่ได้จะแสดงบนหน้าปัทม์ หรือเข็มชี้ที่ติดตั้งบนประแจ นั้นสามารถอ่านค่าได้ทันที ประแจที่ใช้สำหรับใช้งานหนักจะอ่านค่า นิว-ปอนด์ หรือ กิโลกรัม-เซนติเมตร [25]

รูปที่ 2.17 ปะแจปอนด์ที่ใช้ในการทดลอง

2.22 การกำหนดอายุการใช้งานของเครื่องมือตัด

ช่วงเวลาที่สามารถในการใช้เครื่องมือตัดได้ตามวัตถุประสงค์เป็นจุดมุ่งหมายของการใช้งานที่ต้องการให้คุณภาพของงานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ การที่คุณภาพของงานนั้นไม่สามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ได้นั้น ส่วนหนึ่งมาจากสาเหตุอายุของเครื่องมือตัด อันจะส่งผล เช่น ผิวงานไม่เรียบเท่าที่ควร แรงที่ใช้ในการเจาะโลหะเพิ่มมากขึ้น อุณหภูมิในการเจาะโลหะสูงขึ้นอาจส่งผลเสียต่อคุณสมบัติของวัสดุชิ้นงาน หรือทำให้ขนาดของชิ้นงานผิดพลาดไป เป็นต้น ดังนั้นจึงได้มีการกำหนดกฎเกณฑ์อายุของเครื่องมือตัดที่เหมาะสม [13, 19, 20]

1. การกำหนดอายุของเครื่องมือตัด โดยใช้ความกว้างของรอยสึกหรอจะใช้ความกว้างของรอยสึกหรอทางด้านข้างของคมตัดเป็นตัวกำหนดอายุเครื่องมือตัดโดยแบ่งลักษณะรอยสึกหรอออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนปลายคมตัด ส่วนกลางคมตัด และส่วนท้ายคมตัดการสึกหรอทางส่วนปลายและส่วนท้ายคมตัดจะมากกว่าส่วนกลางเนื่องจากบริเวณส่วนปลายเป็นที่เกิดความร้อนสะสมมากกว่าส่วนอื่นและส่วนท้ายคมตัดเป็นส่วนที่ต้องสัมผัสกับอากาศ จะมีการทำปฏิกิริยาเคมีกับออกซิเจนในอากาศ จึงจะเป็นตัวเร่งการสึกหรอที่เกิดขึ้นสำหรับการสึกหรอทางส่วนกลางของคมตัด อาจเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอหรือไม่สม่ำเสมอก็ได้ การวัดความกว้างของรอยสึกหรอจะต้องทำในส่วนนี้ตามมาตรฐาน ISO 3685-1977(E) กำหนดอายุของเครื่องมือตัดโดยใช้ความกว้างของรอยสึกหรอไว้ดังนี้ [20]

ความกว้างของรอยสึกหรอ 0.3 มม. ในกรณีที่รอยสึกหรอสม่ำเสมอความกว้างมากที่สุดของรอยสึกหรอ 0.6 มม. ในกรณีที่รอยสึกหรอไม่สม่ำเสมอหาว่าความกว้างของรอยสึกหรอได้ตามนี้แล้ว ถือว่าเครื่องมือตัดหมดอายุการใช้งาน

2. การกำหนดอายุของเครื่องมือตัด จากความสึกของหลุมผิวคายเศษโลหะ เนื่องจากความสึกของหลุมนี้มีผลต่อความแข็งแรงของคมตัด ทำให้สิ้นเปลืองพลังงานและต้องใช้แรงในการตัดมากขึ้น

2.1 การสึกหรอด้านข้างของคมตัดจะมีลักษณะเป็นระนาบที่มองเห็นได้จากด้านข้างคมตัด ซึ่งอาจมีทั้งที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอและไม่สม่ำเสมอ ขนาดของรอยสึกหรอนี้ใช้เป็นตัวชี้ว่า เครื่องมือตัดหมดอายุการใช้งานหรือไม่

2.2 การสึกหรอชนิดเป็นหลุมบนผิวคายเศษโลหะ จะเกิดขึ้นในตำแหน่งใกล้เคียงกับคมตัด จากการทดลองวัดความสึกของรอยสึกหรอโดยละเอียดพบว่า ตำแหน่งที่มีความสึกสูงสุด คือตำแหน่งที่มีอุณหภูมิสูงสุดด้วย ในบางกรณีหลุมสึกหรอใกล้คมตัดมากๆอาจสังเกตพบได้ยาก การเกิดรอยสึกหรอชนิดเป็นหลุมนี้ ทำให้คมตัดอ่อนแอและมีแนวโน้มที่จะแตกหักได้มาก การสึกหรอชนิดนี้เกิดจากการที่เศษโลหะไหลผ่านบริเวณดังกล่าวจึงทำให้เกิดการสึกหรอในลักษณะที่เป็นหลุมบนผิวคายเศษโลหะ

3. การกำหนดอายุของเครื่องมือตัด โดยใช้ความเรียบของผิวเมื่อคมตัดเกิดการสึกหรอย่อมทำให้ความเรียบผิวชิ้นงานเสียไปด้วย ดังนั้นจึงสามารถใช้ความเรียบผิวเป็นตัวแปรที่กำหนดอายุของเครื่องมือตัดได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกำจัดโลหะ ที่เป็นการตัดละเอียด เมื่อเครื่องมือตัดไม่สามารถสร้างความเรียบผิวได้ตามต้องการ ก็ถือว่าเครื่องมือตัดหมดอายุการใช้งาน

4. การกำหนดอายุของเครื่องมือตัดจากขนาดพิคคขึ้นงาน เมื่อเริ่มต้นใช้เครื่องมือตัดคมตัดใหม่ ขนาดของชิ้นงานจะอยู่ในพิคคที่ต้องการเมื่อทำการผลิตชิ้นงานจำนวนมากขึ้น การสึกหรอของเครื่องมือตัดจะเป็นสาเหตุให้ขนาดพิคคของชิ้นงานเปลี่ยนไป เมื่อขนาดพิคคเปลี่ยนแปลงไปจนเกินขนาดพิคคที่กำหนด ก็จะไม่สามารถใช้เครื่องมือตัดนั้นได้ ถือว่าเครื่องมือตัดนั้นหมดอายุการใช้งาน

5. การกำหนดอายุของเครื่องมือตัด จากการเพิ่มแรงในการกำจัดโลหะขนาดของรอยสึกหรอที่สูงขึ้นจะเพิ่มความต้านทาน ทั้งในบริเวณผิวคายเศษโลหะและด้านข้างของคมตัดของเครื่องมือตัดที่จะต้องสัมผัสกับผิวงานสำเร็จรูป เมื่อความต้านทานเพิ่มสูงขึ้น แรงที่ใช้ในการกำจัดโลหะจะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นถ้าแรงที่ใช้ในการกำจัดโลหะเพิ่มสูงขึ้นกว่าค่าที่ยอมรับได้ ก็ถือว่าเครื่องมือตัดนั้นหมดอายุการใช้งาน

6. การกำหนดอายุของเครื่องมือตัดจากปริมาณโลหะที่กำจัดได้ ปริมาณของโลหะที่กำจัดได้ขึ้นอยู่กับข้อกำหนด ความเร็วตัด อัตราการป้อน และความลึกในการตัดรวมทั้งเวลาที่ใช้ในการกำจัดโลหะ ถ้ากำหนดสถานะต่างๆได้คงที่ ดังนั้นขนาดของรอยสึกหรอจะแปรผันตามปริมาตรของโลหะที่กำจัดได้ เวลาที่ใช้ในการกำจัดโลหะการกำหนดปริมาณของโลหะที่กำจัดได้มีความสัมพันธ์กับขนาดรอยสึกหรอจึงสามารถใช้เป็นเกณฑ์ตัดสิน การหมดอายุการใช้งานของเครื่องมือตัดได้

7. การกำหนดอายุของเครื่องมือตัดจากความสามารถในการกำจัดโลหะ ในกรณีนี้ถือว่าเครื่องมือตัดหมดอายุการใช้งาน เมื่อเครื่องมือตัดนั้นไม่สามารถทำให้เกิดการกำจัดโลหะได้

2.23 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับแรงที่ส่งต่อประสิทธิภาพการตัดเฉือนโลหะของใบเลื่อยกล และการเปลี่ยนแปลงรูปทรงของฟันเลื่อยที่อยู่ในสภาวะการตัดเฉือนชิ้นงานรวมลักษณะการสึกหรอของฟันเลื่อยในสภาวะการตัดเฉือนชิ้นงานที่แตกต่างกันออกไป มีดังต่อไปนี้

M.Sarwar และคณะ, 2007 [7] ได้ศึกษาการสึกหรอและความผิดพลาดในการทำงานของใบเลื่อยเมื่อตัดเหล็กกล้าไร้สนิม 17-7, เป็นการศึกษาการทดลองเกี่ยวกับแรงตัด และพลังงานตัดเกี่ยวกับการสึกหรอของใบเลื่อยชนิดเหล็กกล้าความเร็วสูง (HSS) อย่างรวดเร็วกับใบเลื่อยที่ตัด 17-7 เหล็กกล้าเหล็กกล้าไร้สนิม 17-7 ซึ่งมีวิธีการที่แตกต่างกันหลายรูปแบบเพื่อประเมินความสึกหรอและกลไกการทำงานของเครื่องเลื่อยให้ทำงานต่อไปอยู่ภายใต้เงื่อนไขดังกล่าวข้างต้นเพื่อกำหนดพารามิเตอร์ในการทดลองได้แก่ อัตราป้อนในแนวตั้ง 12 มิลลิเมตรต่อนาที ความเร็วตัดในแนวนอน 50 เมตรต่อนาที และอัตราป้อนลึกต่อฟัน 2.8 ไมโครเมตร พบว่า การเปลี่ยนแปลงในรูปทรงเรขาคณิตบริเวณขอบตัดนำไปสู่การเพิ่มขึ้นเพิ่มขึ้นของแรงในการตัด และจากการเปลี่ยนแปลงพลังงานตัดเฉพาะ นอกจากรัศมีขอบตัดเพิ่มขึ้นตามการสึกหรอเพิ่มขึ้นเป็นสาเหตุเกิดการกำจัดเนื้อโลหะที่บริเวณตัดเฉือนโดยการผสมผสานกันของการไถ (ploughing) และการเกิดเศษชีเลื่อยแบบไม่ต่อเนื่อง รูปแบบการสึกหรอจะแสดงในรูปอัตราส่วนของแรงการตัดเฉือนเป็นวิธีการสำหรับการไถแบบสมบูรณ์และพลังงานในการตัดเฉือนที่กำหนดที่เพิ่มขึ้น

Sarwar M. และคณะ, 2009 [8] ได้ศึกษาการวัดพลังงานตัดเฉพาะสำหรับการประเมินประสิทธิภาพของการเลื่อยแบบสายพานในวัสดุชิ้นงานที่แตกต่างกันโดยใช้วัสดุในการวิจัยได้แก่ เหล็กกล้าลูกปืน (Ball bearing steel) เหล็กกล้าไร้สนิม (Stainless steel) และโลหะผสม (Ni-Cr-Mo steel) โดยใช้ใบเลื่อยชนิดเหล็กกล้าความเร็วสูง (High Speed Steel) ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ ความเร็วตัด 80 50 และ 45 เมตรต่อนาที อัตราป้อน 32 12 และ 22 มิลลิเมตรต่อนาที และอัตราป้อนต่อฟัน 4.7 2.8 และ 5.7 ไมโครเมตร ผลการศึกษาพบว่า การวัดพลังงานตัดเฉพาะ (E_{sp}) ที่ใช้ในการตัดวัสดุที่แตกต่างกัน การเสื่อมสภาพ / การลดลงหรือการสึกหรอของมุมคมตัด (รัศมีของมุมคมตัดที่ใหญ่กว่าหรือมุมหลบด้านข้าง) E_{sp} มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ การวัด E_{sp} แสดงให้เห็นว่าพารามิเตอร์ที่กำหนดความสัมพันธ์ขั้นตอนต่างๆ ของเงื่อนไขการสึกหรอและเงื่อนไขของมุมตัด มีต่อสมรรถนะของเลื่อยสายพาน การเพิ่มขึ้นของค่า E_{sp} อย่างรวดเร็วในการเลื่อยชิ้นงานเหล็กกล้าลูกปืน (Ball bearing steel) และเหล็กกล้าไร้สนิม แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ลักษณะการแปรรูปด้วยเครื่องมือกลที่ค้อยลงของวัสดุทั้งสองชนิด

ลักษณะของเศษโลหะหลอมติดปลาย (Built Up Edge) บนพื้นเลื่อยสายพานที่ใช้ในการวิจัยของวัสดุทั้งสองชนิดยังสอดคล้องกับค่า E_{sp} ค่าคงที่ E_{sp} เกือบทั้งหมดที่ผ่านการทดลองในชิ้นงานโลหะผสม (Ni-Cr-Mo) แสดงว่าลักษณะการแปรรูปที่ของชิ้นงานซึ่งมีการป้องกันการเกิดเศษโลหะหลอมติดปลายบนพื้นเลื่อยและหรือการสึกหรอของใบมีดน้อยที่สุด

Sarwar M. และคณะ, 2005 [9] ได้ศึกษาการสึกหรอและความผิดพลาดในการเลื่อยด้วยใบเลื่อยเมื่อใช้ตัดดัดลูปป็น จากการศึกษพบว่าทดสอบการสึกหรอได้ดำเนินการโดยใช้ใบเลื่อยสามใบในแต่ละใบเลื่อยจะทำการเลื่อยจนกระทั่งหมดสภาพของคมตัดไม่สามารถเลื่อยต่อได้ซึ่งการทดสอบได้กำหนดเงื่อนไขการเลื่อยโดยกำหนดค่าความเร็วตัดในแนวนอน 80 เมตรต่อนาที อัตราการป้อน 32 มิลลิเมตรต่อนาที และอัตราป้อนลึกต่อฟัน 4.7 ไมโครเมตร พบว่ารูปแบบการสึกหรอที่เด่นชัดของขอบฟันคือสร้างผิวขอบตัดและมุมของมัน รูปแบบการสึกหรอลำดับต่อมาคือผิวหน้ามุมคายเศษซึ่งอยู่ใกล้กับขอบคมตัดซึ่งมุมคมตัดสามารถเปลี่ยนรูปทรงเรขาคณิตได้และนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของการพอกเศษ (built-up edge) หรือการก่อตัวรูปถ้วย (Cap) ของโลหะผลการทดลองชี้ให้เห็นว่าการสึกหรอของผิวหน้ามุมคายเศษเกิดจากการขัดสี กลไกการสึกหรอคมตัดคือการรวมกันของการยึดเกาะ (adhesion) และการขัดสี (abrasion)

พบว่าการก่อตัวรูปถ้วย (Cap) /การพอกเศษ (built-up edge) ก่อตัวขึ้นที่ด้านหน้าของคมตัดซึ่งนำไปสู่การจับตัวของวัสดุชิ้นงานเพื่อเป็นส่วนหนึ่งที่ด้านหน้าของคมตัด ที่ก่อให้เกิดการยึดเกาะ (adhesion) ปลายของพื้นผิวด้านของคมตัดมีการจับตัวที่มีรูปทรงอิสระและเกิดการขัดถูแทน ภายใต้อันการจับตัว/การยึดเกาะ (adhesion) ของวัสดุชิ้นงานตัวอย่างบางส่วนแสดงว่ามีการอบอุ่นของเหล็กกล้าชนิดความเร็วสูง การอบอุ่นของพื้นเลื่อยกลุ่มตัวอย่างนี้พบบ่อยที่ขอบฟันในตอนท้ายของอายุการใช้งานของพื้นเลื่อยที่ใช้แรงตัดเฉือนมากและมีอุณหภูมิสูง

Sarwar M. และคณะ, 2010 [10] ได้ศึกษาการสึกหรอและกลศาสตร์กระบวนการตัดของใบเลื่อยสำหรับอุตสาหกรรมการผลิตเหล็กนั้น เครื่องเลื่อยมีบทบาทที่สำคัญในการตัดวัสดุงานชนิดต่าง ๆ ให้มีขนาดตรงตามความต้องการของลูกค้า กระบวนการทำให้เกิดเศษในพื้นเลื่อยเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนเนื่องจากมีความสัมพันธ์ระหว่างรูปร่างของคมตัด (รัศมีของคมตัด 5 - 15 μm) ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ ความเร็วตัด 80 เมตรต่อนาที อัตราป้อน 32 มิลลิเมตรต่อนาทีและอัตราป้อนลึกต่อฟัน 4.7 ไมโครเมตร พบว่า รูปแบบการเสื่อมสภาพโดยทั่วไปของใบเลื่อย เนื่องจากการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันต่อไปนี้ การออกจากรอยตัดกำลังสอง (Out of square) , การเสื่อมสภาพก่อนเวลาอันควร (premature tooth failure) และ การสึกหรอของคมตัด (tooth wear) หรือ ความล้าจากเสียรูปไปทางด้านหลังของวัสดุพื้นเลื่อย (fatigue of backing metal) รูปแบบการสึกหรอในพื้นเลื่อยแปรผัน

ตามการเลือกวัสดุชิ้นงานในการตัด ชนิดของวัสดุที่ใช้ผลิตใบเลื่อย และการเลือกใช้เงื่อนไขการตัด
เลื่อย และส่วนกลไกการสึกหรอของฟันเลื่อย มุมหลบ และการสึกหรอที่มุมคมตัดในใบเลื่อย
หลักกลไกชนิดความเร็วสูงเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของการขัดสีระหว่างฟันเลื่อยและชิ้นงานที่ทำการ
ตัดเฉือนที่น้อยถึงมาก ตามคุณสมบัติของวัสดุชิ้นงานที่ตัดเฉือน